

■ Велики послови на „Тамнава-Западном пољу“

Припреме за транспорт одлагача

■ Деталј из Погона за производњу „Метала“, „желе куцавице“ овог металског система, који се више од шест деценија бави производњом и репарацијом опреме за „Колубарине“ копове.

Садржај

08

актуелно

Милан Ђорђевић,
председник Синдиката радника ЕПС-а
Сви смо на истом задатку

10

Улагање у
систем одводњавања
Три нова бунара

11

Поље „Д“ спремно дочекује
предстојећу сезону
Ко се боји зиме још

12

Погон за производњу „Метала“
**Искористити
драгоцену искуство**

14

Усавршавање младих стручњака
**Ка безбеднијој
монтажи багера**

15

Туристички водичи Србије посетили
Рударски басен „Колубара“
Златни рудник Србије

локални мозаик

17

Разговор са председником ГО Лазаревац
Бојаном Синђелићем
Остварене велике инвестиције

18

Јубилеј Центра за културу
**Прве четири
деценије**

временов

22

Човек који је први овековечио
колубарске рударе
Хемингвеј наше прошлости

Обележен Дан „Електропривреде Србије“

Резултати показали снагу ЕПС-а

04

Површински коп „Радњево“
**Започета
изградња нове
трафостанице**

09

Велики послови
на „Тамнава-Западном пољу“

**Припреме за
транспорт
одлагача**

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОЛУБАРА

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ.
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО

В.Д. ДИРЕКТОРА: Милорад Грчић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић, РУКОВОДИЛАЦ ОДЕЉЕЊА ЗА ИНФОРМИСАЊЕ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Ана Павловић, ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК: Милош Павловић, ФОТО-РЕПОРТЕРИ: Александар Рашин и Милан Цвијетић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Карађорђева 37, 11550 Лазаревац, ТЕЛЕФОНИ: 011 785 5086, 785 5089, Е-МАИЛ: redakcija@rbkolubara.rs, WEB SITE: www.rbkolubara.rs, НАСЛОВНА СТРАНА: Милан Цвијетић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА: ЈП „Службени гласник“ Београд, ТИРАЖ: 2.500, ПРВИ БРОЈ ЛИСТА РУДАРСКОГ БАСЕНА „КОЛУБАРА“, ПОД НАЗИВОМ „КОЛУБАРА“, ИЗАШАО ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ 24. СЕПТЕМБРА 1960. ГОДИНЕ, ОД 15. НОВЕМБРА 2017. НОСИ НАЗИВ „ЕПС ЕНЕРГИЈА КОЛУБАРА“

Започета изградња нове трафостанице

Обимна документација у оквиру припремних активности за отварање ПК „Радљево“

комплетирана је средином октобра, када је од стране Министарства рударства и енергетике, ЈП „Електропривреда Србије“, односно Огранку РБ „Колубара“, одобрена изградња рударских објеката и извођење рударских радова по главном рударском пројекту за ПК „Радљево Север“. Ова дозвола је неопходна за несметано извођење свих, пројектом предвиђених, послова.

Према речима Владимира Ивоша, директора Центра за стручне послове ПК „Радљево“ у оснивању, добијање ове дозволе је круна досадашњег рада запослених у Центру и финализација изузетно обимног и великог посла око прикупљања документације.

Најпре је урађена студија изводљивости, на основу које је, од стране служби ресорног министарства, обезбеђено експлоатационо право за овај угљенокоп.

Након тога прикупљене су све неопходне сагласности, које

■ Екипа Центра за стручне послове ПК „Радљево“ у оснивању

су заједно са главним рударским пројектом (који су урадили стручњаци ЕПС-ове ОЦ „Пројект“) и извештајем о техничкој контроли (дело служби Института за рударство и металургију из Бора) предате са захтевом за издавање дозволе.

Завршетак прикупљања обимне документације означава нову фазу у процесу отварања копа „Радљево“, која ће након почетка производње угља, додатно

осигурати стабилност производње угља и електричне енергије.

Паралелно са процесом прикупљања документације, запослени у Центру раде на другим припремним пословима за отварање копа.

Тако је крајем октобра започета изградња нове трафостанице која треба да замени постојећу која се налази на самом почетку фронта рударских радова новог угљенокопа и неопходно је њено измештање.

Како наводи Ивош, током новембра почиње посао „погушћавања“ истражних радова, како би се добила што прецизнија слика лежишта. У другом истражном бушењу планирано је 60 бушотина укупне дужине 4.570 метара. Предвиђено је узимање 1.250 узорка који ће бити анализирани у лабораторијама. У оквиру првог циклуса истражних радова урађено је 56 бушотина.

Током овог месеца очекује се и уговарање посла на изградњи основне саобраћајнице у урбаном насељу „Мургаш“, у дужини од 1,3 километра, уз коју ће бити опремљено и 50 плацева.

Послови на изградњи урбаног насеља „Мургаш“, предвиђеног за организовано пресељење становништва са простора обухваћених рударским радовима ПК „Радљево“ раде се у координацији са службама Општине Уб. Како истиче наш саговорник, сарадња је одлична и постоји пуна подршка свих општинских служби и институција са циљем да се административни послови заврше без одлагања.

Н. Живковић

Поштоване колегинице и колеге,

Пред вама је први број новог интерног часописа вашег огранка. Лист који управо читате један је од показатеља да сте ви, запослени Јавног предузећа „Електропривреда Србије“, незаменљива срж наше компаније и поносан сам што је већ у вашим рукама.

Овај интерни часопис намењен је вама да сазнате што више информација не само о томе шта се дешава у вашем огранку, већ и у заједници у којој живите. Брига о запосленима ми је на првом месту, а улагања у побољшање услова рада у свим деловима система један је од најважнијих задатака у пословању ЕПС-а.

Наш заједнички приоритет је била и биће несметана и континуирана производња електричне енергије. Зато је посебна пажња посвећена радницима у производњи, онима који раде дан и ноћ на откопавању угља и брину да електране раде стабилно. Предано радимо на сталном унапређењу безбедности и здравља на раду и то је апсолутни приоритет руководства.

Сматрам да је неопходно да сваки запослени буде правовремено и темељно информисан. Имајући то у виду, и уважавајући специфичности и традиције огранака компаније, одлучили смо да поново покренемо рад посебних интерних часописа.

Пред ЕПС-ом је период великих изазова и сваки запослени треба да има могућност да сазна све што је потребно о актуелним дешавањима. „ЕПС Енергија“ пружиће вам најважније информације из свих сегмената пословања као до сада, а ваш интерни часопис бавиће се детаљније локалним актуелностима и огранком.

ЕПС је највећа компанија у Србији и покрива читаву територију државе. Само пуним залагањем и свешћу о значају посла који обављате ЕПС може да испуни своју улогу стуба стабилности и развоја српске привреде и читаве Србије. Сваки наш део, територијално или организационо, важан је чинилац читавог система, целине. Као и у држави, где постоје културне и друге специфичности сваког краја, и ЕПС-ови огранци имају своје потребе, традицију, проблеме са којима се сусрећу и успешне приче. Ми то разумемо, уважавамо и желимо да негујемо.

„Електропривреда Србије“ не би била то што јесте да није стручних, образованих, преданих и вредних запослених. ЕПС су рудари, монтери, инжењери, економисти, правници, и сви други који су заслужни да овако сложен електроенергетски систем функционише стабилно и поуздано у свим условима. И то је доказано током историје. Тако је и данас, и исто желимо да постигнемо у будућности.

Јаки смо и издржљиви. То смо доказали много пута и показаћемо кад год је потребно јер нам је важно да у нас имају поверење и грађани и привреда, и наш власник Влада Србије. Имали смо тежак први део године, климатски услови су били тешки, наишли смо на технолошке препреке, али смо то успешно превазишли. Као и сваке године све очи су упрте у нас, а ми смо захваљујући озбиљном раду међу 10 најбољих компанија у југоисточној Европи.

Желимо да сваке године будемо све бољи, јер је то једини начин да заједно будемо конкурентан играч на европском тржишту. Има много ствари које треба да надокнадимо из прошлости, да у садашњости обезбедимо сигурну и стабилну производњу, дистрибуцију и снабдевање, и да прецизно, одговорно и иновативно планирамо будућност.

Да бисмо у томе успели, морамо да пружимо максимум као „Електропривреда Србије“, и као сваки огранак, сектор, запослени понаособ. Да сутра будемо бољи него што смо данас.

С поштовањем,

Милорад Грчић, в. д. директора „Електропривреде Србије“

Резултати показали снагу ЕПС-а

Запослени у „Електропривреди Србије“ успешно су се изборили са свим изазовима у овој тешкој години и ово ће бити једна од најбољих година за ЕПС према свим параметрима, рекао је Александар Антић, министар рударства и енергетике Србије.

Антић је на свечаној седници Надзорног одбора ЈП ЕПС, поводом обележавања 6. октобра, Дана ЕПС-а захвалио свим запосленима и честитао им на вредном и преданом раду.

– Ово је година у којој смо показали колико је ЕПС стабилна, жилава компанија која се бори сваког дана и на крају превазилази све изазове. Имали смо тежак и непријатан први квартал, у којем смо се суочили са изазовима из климатских и технолошких разлога, али смо то успешно превазишли и резултати показују да ће ово бити једна од бољих година за ЕПС. У првих девет месеци произведено је за 633.000 тона угља више него у истом периоду 2016, а производња

О dobrим резултатима говори и то што је ЕПС на најновијој листи топ 100 компанија у југоисточној Европи на седмом месту, док је прошле године био на 19, рекао је Грчић

откривке у РБ „Колубара“ већа је за шест одсто – рекао је Антић.

Министар је одбацио критике аналитичара изнете претходних дана и поручио да ЕПС спремно улази у предстојећу зиму.

– Није лако бити део ЕПС-а јер смо стално под критиком јавности као компанија од које се увек очекује највише. Добронамерне и оправдане критике мотивишу нас да дајемо боље резултате, али имамо професионалне аналитичаре

који износе нејасне податке и уносе благи немир међу грађане изјавама о лоше димензионираној производњи. Желим да кажем свим грађанима Србије да ћемо потпуно спремни ући у ову зиму у свим електроенергетским компанијама, укључујући ЕПС, и нема потребе да било ко уноси немир међу грађане – истакао је Антић.

Милорад Грчић, в. д. директора „Електропривреде Србије“, честитао је свим запосленима Дан ЕПС-а и истакао да је на рударима, монтерима, инжењерима и руководиоцима у компанији да сачувају и модернизују оно што су урадиле претходне генерације.

– О dobrим резултатима говори

и то што је ЕПС на најновијој листи топ 100 компанија у југоисточној Европи на седмом месту, а прошле године је био на 19. – рекао је Грчић.

Он је додао да су награде „Ђорђе Станојевић“ поводом Дана ЕПС-а додељене онима који их стварно заслужују и нагласио да ЕПС не заборавља људе који су у својој каријери и свом радном веку предњачили да учине нешто добро за ЕПС.

Професор др Бранко Ковачевић, председник Надзорног одбора ЈП ЕПС, рекао је да је градња електрана почетком 20. века била подстицај индустријализацији Србије и изразио очекивање да ће

модернизација ЕПС-а и енергетика бити основа за даљи економски развој Србије.

Дан ЕПС-а обележава се 6. октобра као сећање на почетак рада прве јавне електране у Србији 1893. године, која је направљена у Београду, на Дорћолу.

Добитници повеље са плакетом „Ђорђе Станојевић“

Поводом Дана ЕПС-а, уручена су признања „Ђорђе Станојевић“ за допринос развоју електропривреде у Србији. Одбор за доделу повеље са плакетом „Ђорђе Станојевић“, који је именовао Надзорни одбор ЈП ЕПС, донео је одлуку да се у знак признања и дубоког поштовања повеља са плакетом „Ђорђе Станојевић“ у 2017. години додели Зорану Божовићу, др Душану Чомићу, Слободану Кујовићу, Милану Ковачевићу и постхумно Миленку Вулићевићу.

Зоран Божовић, дипломирани инжењер електротехнике, награђен је за изузетан допринос у области експлоатације и одржавања енергетских постројења, повећања ефикасности и економичности у производњи енергије и изузетан допринос стручним и пословним успесима „Електропривреде Србије“. Зоран Божовић је читаву професионалну каријеру провео у „Електропривреди Србије“. Почео је 1978. као инжењер приправник у Термоелектрани „Никола Тесла А“, највећој фабрики струје на Балкану, напредовао је корак по корак, преко шефа службе до директора ТЕНТ А. У пензију је отишао са

радног места директора Сектора за одржавање термоелектрана ЈП ЕПС. Као врстан инжењер, учествовао је у раду већег броја стручних тимова, у изради студија за развој пословног система и специјалистичких анализа за реконструкцију и модернизацију свих термоелектрана ЕПС-а, као и у развоју електроенергетског система у складу са европским правилима. Посвећено је обучавао младе стручњаке у ЕПС-у, којима је преносио стручна знања и подстицао их на усавршавање.

Др Душан Чомић, дипломирани инжењер електротехнике, награђен је за допринос у развоју дистрибутивног система. Он је

председник и члан стручних радних група за израду збирке упутстава за безбедан рад на електроенергетским објектима, као и рецензент и стручни извештач многих студија ЕПС-а.

Слободан Кујовић, дипломирани инжењер електротехнике, награђен је за посебан допринос у развоју и стратешким опредељењима за обликовање дистрибутивне мреже, за примену нових технологија, аутоматизацију дистрибутивне мреже и изградњу нових, реконструкцију и модернизацију постојећих дистрибутивних електроенергетских објеката. Каријеру је започео 1974. године у „Електропривреди Косова“, потом

магистрирао и докторирао на Електротехничком факултету у Новом Саду. Каријеру у „Електропривреди Србије“ почео је 1978. године као инжењер експлоатације приправник и постепено напредовао до позиције директора Дирекције за подршку тржишту и смањење губитака у Оператору дистрибутивног система „ЕПС Дистрибуција“. Током 39 година рада у систему ЕПС-а дао је велики допринос смањењу губитака у дистрибутивном систему, побољшању мерења квалитета испоручене електричне енергије, ревитализацији постојећих постројења и повећању поузданости у испоруци енергије. Као члан студијског комитета и стручне комисије националног комитета Међународног савета за велике електричне мреже CIGRE дао је допринос развоју електросистема. Члан је стручних комисија за израду техничких препорука Србије,

је радио у „Електрокосмету“, где је био технички директор. Од 1995. године обављао је одговорне послове у ЕПС-у, где је био директор Сектора за планирање, развој и инвестиције. Својим активним учешћем и сарадњом са институтима и факултетима има једну од кључних улога у изради више десетина студија од стратешког значаја за развој дистрибутивне делатности. Дуги низ година члан је више стручних тимова, а последње три године председник је Техничког савета електродистрибуција Србије. Био је члан Управног одбора ЈП ЕПС у 2013. години. Добитник је више признања и плакета за допринос развоју дистрибутивног система.

Повеља са плакетом „Ђорђе Станојевић“ постхумно је додељена Миленку Вулићевићу Баћи за изузетан допринос у развоју и успеху рударског сектора „Електропривреде Србије“. Родом је из рударског села Пркосава

у општини Лазаревац. Средњу техничку школу – рударски смер завршио је 1971. године, а новембра 1975. године дипломирао је на Рударско-геолошком факултету у Тузли. Вулићевић, као млади дипломирани инжењер, почиње да ради у тадашњем РЕИК „Колубара“. У колективу највећег произвођача угља у Србији провео је готово цео радни век. Током деценија рада оставио је свој лични печат на најстаријем површинском копу – Пољу „Б“, где је прошао све позиције: од младог инжењера преко помоћника управника, управника рударских радова, техничког руководиоца до директор копа и заменика главног инжењера заштите. Од маја 2004. до 2009. обављао је послове помоћника директора Рударског басена „Колубара“ за производно-техничке послове. Од октобра 2009. до краја 2014, када је отишао у пензију, радио је на месту помоћника директора за корпоративне послове. Миленко Вулићевић је био рудар у души, неизмерно је волео „Колубару“, био посвећен послу и спреман да увек помогне запосленима.

Милан Ковачевић Коча, дипломирани инжењер машинства, награђен је за посебан допринос унапређењу рада и развоја ЕПС-а и предан синдикални рад. У Термоелектрани „Никола Тесла“ у Обреновцу почео је да ради 1983. године, у Служби одржавања ТЕНТ Б, а потом у Служби анализе процеса као технолог и шеф Службе анализе процеса. У пензију је отишао са места координатора за одржавање термоенергетских постројења ТЕНТ-а, у мају 2016. године. Након октобарских промена 2000. године, активно се укључује у синдикални рад залажући се увек за сигуран, безбедан и достојанствен рад колега и остваривање и поштовање њихових права. Био је председник Скупштине синдиката ТЕНТ-а, председник Главног одбора Синдиката радника ЕПС-а. Као представник запослених у Управном одбору ЕПС-а, од 2003. до 2008. непоколебљиво се залагао за очување статуса ЕПС-а као јавног предузећа у државном власништву. Активно 2006. учествује у оснивању Регионалне мреже синдиката енергетике југоисточне Европе и изабран је за њеног председника. Од 2011. је почасни председник те мреже.

P. E.

Наставак развоја

У име награђених захвалио је Зоран Божовић, који је истакао да је признање „Ђорђе Станојевић“ изузетна част за носиоце, али и признање свим запосленима и сарадницима који су допринели остварењу изузетних резултата и достигнућа заједно са награђенима. – Да би се наставио развој „Електропривреде Србије“, неопходно је наставити улагање у модернизацију. Изградња нових електроенергетских објеката, као што су блок Б3 у ТЕ „Костолац Б“ и они који користе обновљиве изворе енергије, уз модернизацију дистрибутивног система осигураће у будућности енергетску независност државе и сигурно снабдевање купаца – рекао је Божовић.

Сви смо на истом задатку

Спровођење Споразума о престанку радног односа уз стимулативне отпремнине, била је добра прилика да се са председником Синдиката „Електропривреде Србије“ Миланом Ђорђевићем поразговара и о другим темама које у протеклом периоду окупирају пажњу запослених у највећој српској енергетској компанији.

— Заиста сам задовољан што смо заједно успели адекватно да збринемо људе који су то својим дугогодишњим мукотрпним радом више него заслужили. Катастрофални подаци о томе да многи рудари не дочекају ни решење о пензији довољно говоре о томе колико је овај посао тежак. Зато не чуди што је више од деведесет одсто оних који су испуњавали неки од услова одлучило да прихвати понуду коју смо, у сарадњи са Послодавцем, формулисали ове године. Посебно је значајно што је предлог обухватио и родитеље деце са трајним инвалидитетом, а којих у ЕПС-у има око седамдесет — рекао је Ђорђевић, уз подсећање да је спровођење Споразума и покренуто на иницијативу Синдиката ЕПС, једине репрезентативне организације у ЈП ЕПС, која

■ Милан Ђорђевић

ужива дугогодишње поверење запослених.

Ипак, он је истакао и да одлазак радника има и „другу страну“ медаље.

— Ради се у великој мери о искусним мајсторима и инжењерима који су били ангажовани у директној производњи. Подсећам вас да на „Колубариним“ коповима, као и у осталим деловима електропривреде, раде исте машине као и у свим европским енергетским компанијама, којима морају да рукују стручни и способни радници. Ми у овом моменту, због Закона о забрани запошљавања у јавном сектору усвојеног пре четири године, нисмо у могућности да доведемо и адекватно обучимо младе људе, који би могли да преузму највећи терет посла — објаснио је Ђорђевић.

Док је било речи о законској регулативи која, сматрају представници Синдиката, није прилагођена специфичним потребама овако великог

система, председник Синдиката је прокоментарисао и актуелни Закон о јавним набавкама.

— Сматрам да оваква предузећа морају да имају могућност директне погодбе. У питању је систем који ради 365 дана у години и просто је неизводљиво да његово функционисање условљавамо компликованим процедурама — каже Ђорђевић, додајући да је, у контексту уважавања специфичности предузећа које је „зелена грана“ ове државе и има стратешки значај за њу, неопходно хитно изменити комплетан систем израчунавања зарада и увећање тј. враћање на реалне основе истих почев од рудара па све до менаџмента.

Председник Синдиката истакао је и да има одличну сарадњу са директором ЕПС-а Милорадом Грчићем.

— Послодавац и ми смо партнери, наша обавеза је да помогнемо да се фирма на дуге стазе постави на стабилне основе. То да предузеће добро послује је

нама најбитније, јер једино ће тако радник бити задовољан. Наше колеге од тренутка пресвлачења па до истека радног времена раде често и оно што није у опису њиховог радног места све са циљем да зараде поштено своју плату, која је сваког дана све мања. А посао је све тежи, поготово због драматичног недостатка људи и средстава за рад (резервних делова, алата и слично).

Када је реч о процесу реструктурирања, као и о потезима бившег руководства у вези са централизацијом компаније, Синдикат сматра, да су се показали као неодрживи.

— Ми смо подржали идеју да се изврши финансијска централизација, сматрајући да ће она омогућити „домаћинско“ пословање. Испало је да је претварањем привредних друштава у огранке одлучивање померено у дирекцију ЕПС-а у свим другим секторима, осим када је реч о расподели новца. То се лоше одразило на процес производње, јер је овако великим системом немогуће управљати са једног места — рекао је Ђорђевић и додао да сматра да би оперативци који се производњом баве на терену требало да имају много веће надлежности.

Р. К.

Избори у децембру

Јединствени избори Синдиката радника „Електропривреде Србије“ биће одржани 13. и 14. децембра. Председник Синдиката Милан Ђорђевић објаснио је по чему ће се ови избори разликовати од претходних.

— Синдикат радника ЕПС-а на предстојеће изборе излази јединствено, са формираном јединственом листом. Овакав, јединствен наступ је јако добар, што потврђује и пракса. Ми смо глас запослених и бранимо њихове интересе. Морам да напоменем да ниједан синдикат нема овакве изборе, где сваки члан гласа за сваког кандидата. Мислим да труд који улажемо за запослене има ефекта и хвала свим радницима на подршци, јер од њих све почиње и са њима се завршава — рекао је наш саговорник.

Веран пратилац рудара

Миодраг Ранковић, председник Синдиката „Колубаре“, као и Милан Ђорђевић председник Синдиката радника ЕПС-а, задовољни су што се, од овог месеца, лист „ЕПС Енергија Колубара“ поново нашао у рукама запослених.

— У питању је часопис који је деценијама био веран пратилац рудара и драго нам је што је његова дугогодишња традиција настављена. Осим што ће запослени имати прилику да се информишу о дешавањима у Рударском басену, биће простора и за приче из локалне заједнице, што је посебно важно са аспекта друштвено одговорног пословања — сложили су се синдикалци.

На најпродуктивнијем „Колубарином“ угљенокопу завршене су вишемесечне припреме за укључење у рад новог одлагача за међуслојну јаловину, чиме ће бити превазиђено дугогодишње „уско грло“ у производњи и битно повећана ефикасност

Припреме за транспорт одлагача

На површинском копу „Тамнава-Западно поље“ новембар је у знаку два велика посла. Поред завршетка велике инвестиционе оправке на Првом јаловинском систему, која је подразумевала обимне акције на роторном багеру „глодар 2000“, прву половину месеца обележиле су последње припреме за транспорт новог одлагача за рад на међуслојној јаловини. „Долазак“ моћне нове машине са монтажном плаца, коме претходи клизни воз из припадајућег пакета опреме, захтевао је темељне и озбиљне припреме које су на „Западу“ спровођене месецима раније, упоредо са свим редовним производним и ремонтним пословима.

– Према елаборату и плану, за израду трасе за транспорт одлагача били су задужени радници на копу и она је морала да буде широка педесетак метара и дуга 3,5 километра, колико износи раздаљина од монтажном плаца до позиције нове међуслојне јаловине, коју ће одлагач прећи за неколико дана. На трасу за путовање и уклапање клизног воза, који је удаљен 400 метара, морају да буду постављени понтони и шине, које ће бити уклоњене пре проласка одлагача. На транспортер за нови систем, дужине око 1,5 километра, постављени су понтони,

шине, нови чланци, а до сада је спојено око 1.400 метара гуме – рекао је почетком месеца Небојша Симић, технички директор, и додао да ће, да би одлагач у фази пробног периода радио са Трећим јаловинским системом, бити урађена реконструкција.

На траси за транспорт рудари са најпродуктивнијег „Колубариног“ копа радили су претходних неколико месеци, а одговорни кажу да уз све текуће послове није било једноставно пронаћи потребну механизацију и људе, посебно јер је било потребно и обезбедити напајање за транспорт и будући рад одлагача.

Почетком новембра, када смо посетили „Западно поље“, клизни воз је био у завршној фази и требало је да „крене“ његово спуштање. Правац транспорта за њега изискује тачан полупречник кривине којом може да се креће, а пут дужине 400 метара обележава се геометарски.

– Коп је велики, веома разуђен, са великим бројем машина на три јаловинска система, четири линије на угљу и међуслојној јаловини. Паралелно са редовним радом одвајали смо механизацију за израду трасе и за монтажу новог одлагалишног транспортера. Највише смо „кубурили“ са булдожерима, а били су нам потребни и цевополагачи, хидраулични багер, хидраулични багер точкаш, вучни возови. Исто је и са запосленима. У нашим радионицама нема вишка радника па смо на монтажу чланака, ролни, развлачење каблова, вулканизацију слали запослене са система. Нисмо имали помоћ са стране и поносан сам на посао који смо „изгuralи“ – говори Симић.

Према његовим речима, покушавајући „домаћински“ да се понашају, нису сачекали

последњи тренутак да започну радове. Тако су крајем августа, током продуженог сервиса на справама са линија на угљу, искористили стајање и транспортер Е2, који је био на другој страни копа, пребацили преко свих угљених трака на позицију међуслојне јаловине.

Иначе, план је да, после рада „на празно“ у трајању од 24 сата, уследи рад у режиму од 12 сати, након чега ће уследити потпуна „предаја“ одлагача. Трећи јаловински систем радиће са њим уз повремену помоћ багера са Другог БТО система. Када се покаже да је справа поуздана и да може да ради свих 24 сата, биће урађена реконструкција којом ће одлагач бити спојен са угљеним тракама. Тиме би требало да буде отклоњено дугогодишње „уско грло“ на овом копу, чија раслојеност лежишта је позната.

М. Димитријевић

Повећање ефикасности

Од 2015. године на „Тамнава-Западном пољу“ потребно је много више времена за издвајање прослојака на јаловини. Раније су се проблеми појављивали на делу лежишта према западној граници, али се у протеклом периоду ситуација променила, па су се потешкоће појавиле и у другим деловима копа. До скоро је то решавано ангажовањем две линије међуслојне јаловине, уз помоћ машина са затвореног „Тамнава-Источног поља“, али оне су сада преусмерене на Поље „Г“, због чега је постао неопходан одлагач већег капацитета. Његово увођење у рад система на „Западу“ смањиће број технолошких застоја и значајно повећати ефикасност.

Поред бунара на „Тамнава-Западном пољу“, уговорена је израда истражно-експлоатационих бунара и на коповима „Д“, „Ц“ и „Г“

Производња на „Колубариним“ површинским коповима, посебно током јесење, кишне сезоне зависи од бројних фактора, а један од најважнијих је адекватно одводњавање, односно контрола прилива подземних и површинских вода које угрожавају рударске радове. У питању је сложен посао којим се, заједно са специјализованим екипама на сваком угљенокопу, са аспекта пројектовања и надзора баве и стручњаци Геолошке службе Површинских копова.

Тренутно, активности овог тима усмерене су на „Тамнава-Западно поље“, на коме се ових дана крају приводи изградња три бунара, отпочета крајем септембра.

– Пројекат, који је урадио Институт „Јарослав Черни“, а изводи фирма „Георад“ из Дрмна предвиђа израду и опремање три бунара линије БЛ5, који ће дренажи све водоносне слојеве у фронту радова. Они су конципирани тако да заједно са линијом 6, која се налази на западној граници копа, чине јединствени систем предодводњавања рударских радова. До сада су успешно изведена и тестирана два бунара, док је трећи у фази израде – рекао је крајем октобра Милан Планинчић, инжењер хидрогеологије, руководилац Одељења за пројектовање и надзор Геолошке службе Рударског басена „Колубара“, који обавља стручни надзор над реализацијом пројекта.

Говорећи о техничким детаљима поступка, Планинчић објашњава да се бушење изводи „реверсном“ методом, пречником 820 милиметара, уз употребу чисте воде као бушећег флуида. Након бушења уграђује се PVC бунарска конструкција и врши се засипање кварцним гранулатом. Овако израђени бунари, чија је

крајња дубина уградње од 140 до 155 метара, испирају се помоћу компресора „ерлифт“ методом и потапајућом бунарском пумпом, након чега се изводе тестови црпења и опремање објекта комплетном електромашинском опремом.

Планинчић је истакао и добру сарадњу са Службом одводњавања, предодводњавања и водоснабдевања Површинских копова, као и оперативом погона „Тамнава-Западно поље“, уз чију помоћ су обезбеђени приступни путеви до радилишта, као и места за снабдевање водом потребном за бушење, што је, према пројекту, била обавеза инвеститора.

– Након реализације уговора са извођачима, неопходно је у што краћем року бунаре повезати

на електричну мрежу и пустити их у рад. Очекује се да њихова издашност буде око 40 литара у секунди, што појединачно по бунару износи преко 375 хиљада кубних метара испумпане воде на годишњем нивоу – рекао је Планинчић.

Након окончања овог великог посла, предстоји израда нове пројектне документације, којом ће бити дефинисан систем предодводњавања до краја експлоатације „Тамнава-Западном поља“, односно Површинског копа „Поље Е“. Када је реч о осталим коповима, израда истражно-експлоатационих бунара у функцији предодводњавања уговорена је и за поља „Д“, „Ц“ и „Г“.

– У источном делу колубарских копова до сада је био мањи

Одводњавање Поља „Е“

Како сазнајемо од наших саговорника, у сарадњи са „Пројектом“ урађен је и пројекат примењених хидрогеолошких истраживања којим је предодводњавање Поља „Е“ планирано у четири фазе, при чему се за наредну годину предвиђа израда 25 бунара. Планирана је и израда 40 пијезометара чиме ће се створити гушћа „осматрачка мрежа“ у зони рударских радова на овом копу. Поред радова на пољима „Г“ и „Е“, планирано је да током следеће године буде започета заштита од подземних вода будућег површинског копа „Радљево“. Према пројектној документацији, тамо би током прве године истраживања требало да буде изграђено 12 бунара.

обим подземног одводњавања, али улазак у „дубље хоризонте“ лежишта у протеклом периоду променио је ситуацију. На основу постојеће пројектне документације током протекле две године на овом простору избушено је укупно двадесет бунара – прошле седам, а ове чак 13, чиме се остварују услови за откопавање угља који сада „залеже“ из Поља „Д“.

Послови су рађени унутар самог копа што је знатно отежавало услове извођења. Залазак у дубље слојеве угља значи и појављивање веће количине међуслојног песка који је изузетно заводњен, па је, да би били створени услови за рударска истраживања, неопходно снижити ниво подземних вода у широј зони. То је, када се узме у обзир да све мора бити усклађено са текућом производњом, понекад веома компликован задатак. Тренутно се у овом делу колубарског басена „изводе“ три крака цевовода за евакуисање исцрпљене воде из новоизграђених, али и старих бунара. Следи опремање електро-машинском опремом, а затим ће и тај систем бити пуштен у рад – каже Дејан Филиповић, инжењер геологије који је био задужен за надзор над овим пословима и додаје да их ускоро очекује реализација пројекта одводњавања Поља „Г“, које ће се, са своје јужне границе, од подземних вода штитити уз помоћ четири бунара.

Т. Крупниковић

Ко се боји зиме још

Припрема копа за зиму је сложен процес на коме, различитим темпом, радимо током целе године. Најважнији посао је провера и сервис опреме и механизације, која пре свега подразумева правовремено извршене инвестиционе оправке на багерима. Осим тога, од изузетног је значаја да на време буду уређени сви путеви и обезбеђено адекватно одводњавање – каже на почетку нове хладне сезоне Драган Арсенијевић, директор Поља „Д“ и додаје да је, и поред успешно реализованих ремонта, Служба одржавања у пуној приправности, спремна да свакодневно реагује.

Арсенијевић напомиње да је недавно извршена комплетна замена транспортних трака на критичним позицијама на неколико угљених транспортера, што би, такође, требало да предупреди проблеме у раду.

– Пристигле су и одређене количине ролни и слогова, које управо постављамо. Очекујемо још једну испоруку трака, која ће нам омогућити да интервенишемо и на местима која нису била најугроженија. Такође, за зимске екстремне услове рада припремљена је и довољна количина бакљи и лужине – истиче он.

Рудари подсећају да је Поље „Д“ током прошле године практично подељено на две целине – северозападну (према Вреоцима) и јужну (према Зеокама).

– На првом делу, познатом и под именом Вољујак, припрема за зиму обављена је свеобухватно. Посебна пажња посвећена је

■ Драган Арсенијевић

нагибима етажа, оцењивању терена и изради канала за одводњавање. Бавили смо се тиме током целе године, а најинтензивније током лета на изради приступних путева, мостова и платоа код погонских станица. На крајим релацијама које су преостале углавном су урађени земљани радови, а насипање планирају у сопственој режији – наглашава Арсенијевић.

Када је реч о рашчишћавању терена испред фронта рударских радова, у Вреоцима смо

наишли на знатан број великих објеката попут зграде основне школе, игралишта и старе рударске колоније са око 20 објеката. Због чињенице да, нажалост, не располажемо довољном механизацијом за тако велику акцију, у благом смо заостатку с пословима – наглашава Арсенијевић.

На јужној страни Поља „Д“, односно на његовом проширењу ка Пољу „Е“, током претходног лета извршене су велике реконструкције. Најпре је, у дужини од 6,5 километара, комплетно измештен Пети БТО систем. Потом, измештена је линија БТС транспортера ка Пољу „Б“ у дужини од три километара. Завршен је и изузетно захтеван посао постављања новог, Шестог БТО система, са шест транспортера у дужини око три километара. Поред ових, слободно се може рећи – капиталних послова, јер су од пресудног значаја за будући развој копа, урађени су земљани радови за насипање путева и започето је насипање каменим агрегатима са ангажованим извођачима.

– Ради бољег прилаза објектима потребно је поставити још три моста за прелаз путева преко транспортера. Надамо се да ће повољни временски услови потрајати и да ћемо извршити сва пројектом предвиђена насипања, како би се током зиме размене смена и интервенције обављале без застоја – каже Арсенијевић и износи податак да управо захваљујући благовременој и доброј припреми путева током прошле године нису имали ниједно кашњење у превозу радника.

Д. Весковић

■ „Топлана“

Стабилна грејна сезона

Постројење „Топлана“, укупног капацитета 140 тона прегрејане водене паре на сат, које функционише у оквиру „Прераде“, зиму дочекује потпуно спремно. Према речима Владана Обрадовића, управника, висока погонска спремност „Топлане“ од виталног је значаја за снабдевање потрошача, међу којима су Сушара, фирма „Ксела Србија“ (некадашњи „Гасбетон“), индустријски круг Рударског басена „Колубара“, делови насеља Вреоци и становници Лазареваца који користе градско грејање.

– Редован годишњи ремонт „Топлане“ успешно је обављен. Извршене су детаљне провере и замене дотрајалих делова и опреме, урадили и две значајне инвестиције везане за аутоматско „одсољавање“ котлова, као и уградњу и пуштање у рад процесног

анализатора гасова (кисеоника, угљен-монооксида и угљен-диоксида) на излазу из котла 1 и котла 2. Новоуграђена опрема је у експлоатацији два месеца и већ се виде резултати, који показују да су котлови у добром стању и да су измерени параметри у пројектованим вредностима. Важно је напоменути да ова опрема доприноси повећању степена корисности котлова и енергетске ефикасности читавог постројења – каже Обрадовић.

У зимском периоду, грејање Лазареваца је приоритетни посао „Топлане“ која, кроз дистрибутивну мрежу дужине 82 километра, обезбеђује грејање за око пола милиона квадратних метара стамбеног и пословног простора.

Наш саговорник истиче да је и ове године грејна сезона почела на време и да се у

потпуности поштује „клизни дијаграм“ који је усаглашен између Огранка РБ „Колубара“ и јавног предузећа „Топлификација“, да би се потребна количина топлотне енергије испоручивала на основу тренутне спољне температуре.

– Током лета урађен је и ремонт топлотно – предајне станице за грејање града, када је, поред прегледа и санације свих недостатака који су уочени у претходној грејној сезони, замењен један измењивач топлотне снаге 30 мегавата, тако да су први пут од ове године у функцији четири измењивача по 30 мегавата – објашњава Обрадовић.

За десет месеци ове године Топлана је произвела 440.969 тона прегрејане паре, чиме је незнатно премашен план за поменути период.

Т. Симић

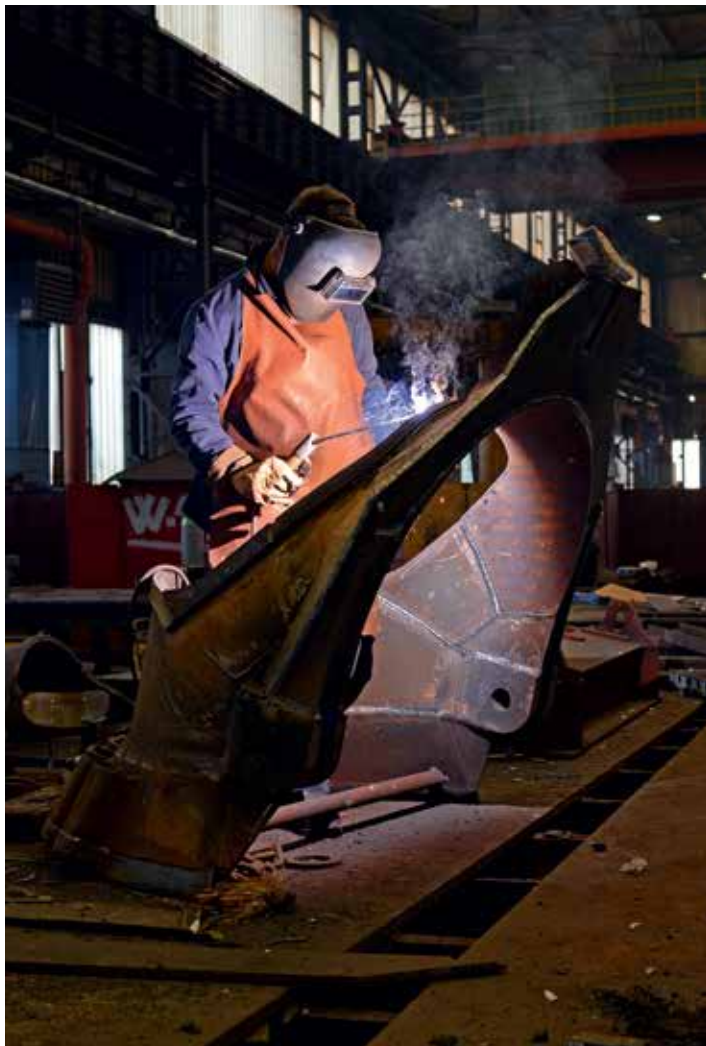
Искористити драгоцено искуство

Циљ је да се подигне
ниво производње
и технолошких
могућности, као и да се
осавремене процеси и
уведу нове технологије

Прави је моменат да „Колубара“ заиста „препозна“ наше знање и квалитете и на прави начин искористи велико искуство које смо стекли током дугогодишње сарадње и партнерства са најквалитетнијим светским фирмама из области машиноградње – сумирао је, приликом наше недавне посете, у једној реченици потенцијал и жељу за напредовањем запослених Милан Тимотијевић, директор „Металовог“ Погона за производњу.

Он је подсетио да је у питању један од два највећа погона у овом металском комплексу, који чине Техничка припрема радионице и Погон за серијску производњу. Овај део „Метала“, који се сматра „жилом куцавицом“ фирме, бави се превасходно производњом и репарацијом резервних делова, али и елемената челичне конструкције. Последњих година, све већи део капацитета ангажован је и на регенерацији редуктора и других склопова тог типа, чији је број на „Колубариним“ коповима значајно повећан.

Говорећи о обиму послова и ситуацији у Погону, одговорни подсећају да је „Метал“, пре свега захваљујући чињеници да је током своје деценијама дуге историје увек као најважнијег корисника услуга имао највећи српски Рударски басен, успео да опстане у временима када је већина фирми које су се у нашој земљи бавиле озбиљним машинским обрадама престале да постоје.

– Више од 80 одсто целокупне производње увек је било усмерено на повећање продуктивности и ефикасности рударских постројења у „Колубари“. Сматрам да у условима у којима у Србији просто нема довољно послова у области машиноградње, самостални опстанак на тржишту није реалан. Иако неоспорно постоји одређени „простор“ за рад са трећим лицима, највише смо оријентисани на огранке унутар „Електропривреде Србије“ – каже Тимотијевић.

У овом моменту трудимо се да, што је могуће више, радимо плански, односно да резервне делове потребне за инвестиционе оправке

припремамо унапред. То је посао на коме је ангажован можда највећи део наше производње, па је добра организација посла у односу на ремонте пресудна за функционисање погона – наглашава Тимотијевић и додаје и да се у последње време све више ради на осавремењивању и подизању технолошког нивоа у производњи, за шта постоји чврста подршка Пословодства, али је потребно време за реализацију набавки.

Говорећи о унапређењу постојеће опреме, директор наводи да су у Погону недавно урађена два озбиљна такозвана „ретрофита“ две капиталне машине Ворберг Шкода, чиме

је уведен нов начин управљања, ново мерење, и омогућен рад савремених тач-панела са програмским режимима.

Такође, ревитализована је савијачица дебelih лимова, која није била у функцији годинама, и за коју је у припреми нови објекат. Набављена је и опрема за индукционо каљење за делове багера који ротирају, а купљен је и уређај за производњу сувог леда, који служи у технолошком процесу за потхлађивање чаура.

Када је реч о пословима на коповима, недавно је завршена регенерација највећег редуктора у оквиру инвестиционе оправке багера SrS 2000, што је био захтеван посао, јер је у питању велики склоп критичних димензија, који је „тражио“ специфичан транспорт.

– Тај склоп није скидан са багера откада је пуштен у рад '90. године. Била је то сложена и ризична операција, али смо показали да такав посао можемо да урадимо успешно и у предвиђеном року – каже Тимотијевић и набраја да се ових дана у Погону завршавају склопови за систем Б2000 за Поље „Ц“ у Зеокама, а да је, у делу који се бави челичним конструкцијама, завршено шест сегмената моста за СУБ 2, који се тренутно монтира на копу „Тамнава-Западно поље“.

М. Мијаљевић

Замена дотрајалих машина

У Погону најављују и да је у плану замена дотрајалих алатних машина (стругова, глодалица), као и набавка пећи за термичку обраду и жарење. – Покушавамо да, кроз годишње набавке, подигнемо ниво производње и технолошких могућности, да осавременимо одређене процесе и да уведемо неке технологије које нисмо имали – каже Тимотијевић.

Топли оброк увек спреман

У кантини „Монтажа 1“ кажу да број корисника варира, али да објекат има капацитет да у сваком тренутку квалитетно послужи и до 70 радника

На тромеђи места Барошевац, Јунковац и Стрмово, на старом монтажном плацу, у непосредној близини два површинска копа - Поља „Б“ и Поља „Д“ - налази се једна од сменских кантина „Колубара-Угоститељства“. Смештена на веома прометној локацији, између неколико радионица, она представља последњу тачку на којој рудари пред полазак на своје позиције на удаљеним системима могу купити свеже припремљени топли оброк.

У овом скромном рударском „ресторану“, чија уредност оставља пријатан утисак на посетиоце, дочекало нас је неколико запослених - Зорица Живковић, Светлана Рајковић и Данијела Павловић. Екипу предводи пословођа Гордана Радосављевић чијих су 30 година радног искуства у „Угоститељству“, кажу колеге, само увећале њену љубазност, савесност и одговорност према послу.

— Иако нам радно време званично почиње у седам ујутру, долазимо сменским аутобусом и већ у пола седам смо у униформама и крећемо са пријемом наручене робе и продајом доручка. Рудари тада увелико журе на „газове“ да би стигли до својих радних места и извршили примопредају смене, тако да немају времена да чекају. То је тренутак

када смо максимално ангажоване и дајемо све од себе да ефикасно услужимо велику групу људи коју чекају најтежи физички послови. Изузетно смо уигране, колегице су вредне и способне и сви послови у кантини „иду“ ланчано и без застоја.

Други већи „налет“ гужве је у време паузе запослених у околним радионицама, а како је кантина отвореног типа, оброци се служе током целог дана. Свежег млека и јогурта увек имамо у довољној количини, јер због заштите здравља запослених многи, у складу са радним местом, добију такозване млечне бонове — описује уобичајени радни дан Гордана и додаје да кантина сву кувану храну и робу наручује из централне кухиње и магацина у Вреоцима, док хлеб, пецива и колаче добијају директно из пекаре „Угоститељства“ која се налази у Лазаревцу.

Рударима су потребни „јаки“ оброци

Кантина „Монтажа-1“ везана је за производњу на коповима, ради у две смене, а суботом и недељом до 23 часа, када трећа смена креће на посао. Услуге овог објекта користе људи који раде веома захтевне физичке послове, па је и понуда прилагођена њиховим потребама.

Свакога дана на менију су две врсте чорбе, два кувана јела са месом, два варива без меса, различите салате, различите врсте рштиља, па чак и десерт. Поред линије са куваним јелима ту је и витрина са сухомеснатим производима, који се по жељи увек могу термички обрадити, а током четири велика поста у понуди су посни оброци припремани на уљу и води.

У кантини (чији је званични назив „Монтажа 1“) кажу да број људи који долазе варира у зависности од процеса производње и ангажованих радника, као и од тога да ли је радни дан или викенд, али да објекат има капацитет да у сваком тренутку послужи и до 70 радника.

О томе како се „слажу“ са рударима, запослене у кантини кажу:

— Немамо никаквих проблем са „гостима“ и не памтимо да је било и најмање непријатности. Има дана кад су расположени, али и оних када су нервозни, а ми их добро познајемо јер се редовно срећемо. Најважније је разумевање и толеранција. Међуљудски односи су добри и нема проблема ни са њима, али ни са нашим претпостављенима.

У време наше посете највећи број мајстора из околних радионица већ је завршио доручак, тако да смо искористили прилику да их упитамо за утиске о квалитету и асортиману понуђене прехранбене робе.

— Сваког дана их хвалим. Од осамдесете године радим овде и задовољан сам избором хране, љубазношћу, услугом. Храна је добра, све је чисто и уредно, тако да имам само похвале - рекао нам је Драган Живановић, пословођа инвалида у радионици машинског одржавања трака Поља „Д“.

Милош Ђурђевић, машин-бравар радионице за одржавање багера, свратио је на кратко да нешто купи:

— Ми смо више везани за терен и, нажалост, немамо времена да седнемо и једемо, па храну најчешће носимо са собом - рекао нам је у пролазу додајући да је понуда заиста добра, као и да би се са том оценом сложила већина његових колега који овде редовно долазе.

М. Радосављевић

Није жалио време и труд

Када га је, као пример успешног младог руководиоца, непосредно пошто се запослио у тадашњем ЗОУР „Прогрес-Грађевинар“, давне 1977. године интервјуисала новинарка Боса Вулетић, дајући му тиме подстрек за још бољи рад, Светозар Света Марковић није могао да наслути да ће текстом у листу „Колубара“, четрдесет година касније, бити и окончана његова плодна каријера.

За то време, овај дипломирани економиста, који је на веома добром гласу међу својим колегама, обављао је велики број различитих послова. У поменутом предузећу, у коме је радни век започео на пословима референта плана и анализе, напредовао је до места финансијског, а затим и в.д. генералног директора. Нешто касније, постављен је за руководиоца Сектора за економско-планске послове у Дирекцији „Колубаре“, а у заслужену пензију

одлази са позиције водећег стручног сарадника у овој организационој јединици Рударског басена.

Убрзо након што је, на Божић 1977. године, почео да ради у „Прогресу“, запазили су га тадашњи руководиоци РЕИК-а – заменик директора Драгољуб Поповић и директори „Грађевинара“ Манојло Павловић и Новак Алексић.

Од њих је добио много корисних савета, не само у домену посла, већ и правих родитељских, који су му много значили.

Захваљујући околностима у „Прогрес-Грађевинару“ брзо је постао финансијски директор и на том месту је остао 14 година. Доживео је и „преживео“ многе Радничке савете, Зборове радника, штрајкове. Године 1989. постављен је за вршиоца дужности директора. Уморан од свега, инсистирао је да се за то радно место нађе ново лице, а он је имао жељу да се посвети својој струци.

Она му је испуњена неколико година касније, када је, почетком 1993, прешао у Дирекцију Рударског басена „Колубара“, најпре на место руководиоца Службе расподеле и статистике, а затим, 1994, на место руководиоца Сектора за економско-планске послове, на коме је остао наредних 19 година, све до 2013.

– То време обележило је моје

ангажовање у процесу колективног уговарања, на изради документа у делу расподеле зарада и личних примања, као и учествовање у бројним преговорима са колективним преговарачима – Синдикатом и Владом, у којима сам представљао Послодавца – каже Марковић и додаје да је, када је реч о професионалним достигнућима, посебно поносан на увођење аутоматске обраде личних доходака у „Колубара-Грађевинару“, изведене периодичне и годишње билансе, уређивачки допринос у колективном преговарању у поглављу расподеле зарада, али и на даноноћне активности у најтеже време – током периода инфлације деведесетих година.

Марковић каже да се осећа остварено у професионалном смислу, али и као породични човек и додаје да слободно време убудуће планира да посвети и одржавању наследства.

М. Радосављевић

■ Усавршавање младих стручњака

Ка безбеднијој монтажи багера

Никола Ивановић
одбранио
специјалистички рад

Рударски басен „Колубара“, односно „Електропривреда Србије“, као део унапређивања целокупног процеса производње, редовно улаже у додатно школовање и специјализацију својих запослених који покажу интересовање за овај облик професионалног развоја. У групи запослених за чије школарине су у протеклом периоду издвојена финансијска средства је и Никола Ивановић, виши сарадник за безбедност и здравља на раду у „Металу“, који је крајем септембра на Високој школи струковних студија „Београдска политехника“ одбранио завршни

специјалистички рад на тему „Мере заштите на раду при монтажи роторног багера у организационој целини Колубара Метал“.

Избор теме је проистекао из конкретног посла, односно чињенице да Ивановић води Погон за монтажу из угла безбедности и здравља на раду и да је до сада учествовао у више пројеката монтаже багера, одлагача и других рударских машина. У свом раду пратио је монтажу роторног багера Sch Rs 1400 28x3, чија висина је 36 метара и тежина 3.600 тона, па су запослени константно изложени ризику. Кроз Акт о процени ризика и методу 5x5 Ивановић је радно место бравар монтер при монтажи роторног багера проценио као радно место са повећаним ризиком, али и дао смернице и предложио корективне мере безбедности и здравља на раду како би се ризик свео на најмању могућу меру, што значи поштовање свих мера безбедности и здравља на раду.

Аутор је описао и анализирао елементе технолошког процеса поменутог радног места, објекте за рад и радни простор, опрему, сировине, помоћне материјале и опасан отпад, као и друге елементе технолошког процеса. Мере заштите на раду обухватају елиминацију или замену опасности и штетности на радном месту, инжењерске и административне мере, као и лична заштитна

средства. Опште и периодичне мере заштите на раду групишу образовне мере заштите, заштиту од пожара, експлозија и електричне енергије, одржавање хигијене и контролу загађења, затим здравствене прегледе запослених, одржавање средстава за рад, заштиту уговарача и других лица, као и пријављивање опасних ситуација, повреда и болести.

– По прегледу примењених мера заштите на раду, ризик се процењује методом 5x5. Постоји пет нивоа вероватноће настанка и пет нивоа тежине последица. Њиховим множењем добија се дијаграм чија максимална вредност може бити 25. Енормним ризиком сматрају се резултати од 16 до 25 и тада се радови морају зауставити. Бравар монтер јесте радно место са повећаним ризиком, али ни у једном од истраживаних аспеката овог посла, а они се појединачно испитују, није утврђен екстремни ризик – објаснио је Ивановић.

М. Караџић

Златни рудник Србије

Прича о рударству
могла би да обогати
туристичке
аранжмане на
територији наше
општине

Чланови Удружења лиценцираних туристичких водича Србије, на позив Секретаријата за привреду Градске управе града Београда, обишли су крајем септембра Рударски басен „Колубара“ и бројне културно-историјске знаменитости на територији општине Лазаревац. Посета је организована у оквиру манифестације „Дани европске баштине 2017“, а њене овогодишње теме „Наслеђе и природа – лепеза могућности“. Циљ манифестације је подстицање повезивања људи са природом, истраживање њене разноликости, упознавање са културним вредностима и могућностима друштвено-

економског раста. У том контексту је и обилазак површинских копова највећег рударског басена у Србији, као изузетно важног економског чиниоца, увршћен у овогодишњи програм сада већ традиционалне манифестације.

– Схватили смо да туристички потенцијали рубних општина Београда нису адекватно валоризовани.. Зато смо и одлучили да посетимо Лазаревац, Младеновац, Сурчин и Гроцку, са идејом да осмислимо нове туристичке „производе“ које ћемо понудити Туристичкој организацији Београда и Србије – рекла је проф. Снежана Штетић, председник Удружења туристичких водича Београда.

– Велика је штета што домаћи и страни туристи нису упознати са изузетним привредним потенцијалом овог краја, о чему најбоље говори то да већина водича, од којих неки имају и по 30 година искуства, данас први пут обилазе „Колубарине“ површинске копове. За нас је целокупан доживљај неочекиван и веома позитиван. Приликом обиласка видиковца, који је заиста импресиван, упознали смо се са целокупним процесом

производње угља, а обишли смо и локације на којима смо могли да се уверимо како се експлоатисана земља, након проласка рударских машина, рекултивише и ревитализује – рекла је Штетић. Она је додала да понуда општине Лазаревац, са Рударским басеном „Колубара“ на челу и добром презентацијом може да постане златни туристички рудник Србије.

Снежана Гајић, директорка Туристичке организације Лазаревац, сматра да посета колега из других организација заокружује презентацију новог потенцијалног туристичког производа, на којој је до сада рађено у сегментима.

– Циљ нам је да се у наредном периоду, у оквиру програма и аранжмана које нуде туристичке организације, у понуди нађе и посета Рударском басену „Колубара“, која је све госте данас импресионира – рекла је она.

У име огранка ЕПС-а РБ „Колубара“ домаћин посете био је др Слободан Радосављевић, руководилац Сектора за заштиту и унапређење животне средине РБ „Колубара“. Он је гостима детаљно представио процес производње лигнита и објаснио да рударство

као специфична индустријскај грана са занимљивом историјом може да обогати туристичке аранжмане на територији општине Лазаревац.

– „Колубара“ заслужује да се нађе на туристичкој мапи Лазареваца. Површински копови и моћна рударска механизација, који су стуб производње електричне енергије у ЕПС-у, фасцинирају посетиоце својим простанством и величином. Комплексан технолошки процес производње угља проширује сазнања посетиоца о значају рударске делатности и активностима „Електропривреде Србије“ и огранка РБ „Колубара“ на модернизацији капацитета и унапређењу заштите животне средине. Нашим гостима посебно је била занимљива посета барошевачком Расаднику, где су могли да виде како се, након дугогодишње експлоатације, земљи враћа првобитни а у неким случајевима и бољи изглед учврстити – изјавио је Радосављевић.

Након обиласка копова, водичи су обишли и чувену Спомен-костурницу у Храму Светог Димитрија.

Р. Лазић

■ Поклоничко путовање

„Стојте, галије царске...“

Уз стихове „Плаве гробнице“ песника Милутина Бојића, положен је лаворов венац на пучину Јонског мора код острва Видо, где је сахрањено око 5.000 српских војника страдалих од последица албанске голготе.

У организацији Савеза резервних војних старешина општине Лазаревац, поклоничко путовање је обухватило обилазак најважнијих спомен-обележја српске војске у Македонији и Грчкој. Посећени су Спомен-костурница на Зебрњаку, подигнута у част погинулих српских војника у Кумановској бици, Српско војничко гробље у Битољу, Српска кућа на Крфу, споменик војницима Дринске дивизије, Српско војничко гробље на Зејтинлику и друга историјска места.

М. Ђ.

Од ове године у насељу Црне Међе

Вреочка школа, једна од најстаријих у лазаревачком крају, од ове школске године своју вишедеценијску традицију успешног рада наставила је у насељу Црне Међе, у коме њено издвојено одељење, са статусом четворогодишње образовне установе, функционише још од 2011. године.

Након што су рударски радови пристигли до обода, сада већ, бивше зграде Основне школе „Диша Ђурђевић“, у договору са мештанима одлучено је да целокупна настава буде пресељена у објект у поменутом насељу, изграђен 1996. године. У питању је школска зграда која је, приликом уређења ове локације (познате и под другим именом – Нови Медошевац), заједно са бројним другим објектима, изграђена и понуђена мештанима експроприсаних села као једна од опција за пресељење. Онима који су ту понуду прихватили

много значи што је школа у насељу од ове године подигнута на ниво осмогодишње и што је, доласком велике групе ђака, добила сасвим нови живот.

Укупно 170 ученика колико од 1. септембра похађа наставу за сада је смештено у зграду чија површина износи око 530 квадратних метара. Ситуација ће ускоро значајно бити промењена, с обзиром на то да је, ради остваривања заједничког циља да садашњим и будућим ђацима буду обезбеђени што бољи услови за рад, између ОШ „Диша Ђурђевић“, „Електропривреде Србије“ и Министарства просвете, науке и технолошког развоја потписан уговор о финансирању доградње постојећег објекта.

– Уз свесрдну помоћ надлежних из „Колубаре“ за сада смо успели да адаптирамо простор који је био на располагању и успешно отпочнемо нову школску годину. Међу наставним особљем, али и ђацима влада изузетно лепа атмосфера. Поносни смо што ћемо ускоро добити нови модерни објект препун занимљивих садржаја и што ће дуга и успешна историја Основне школе „Диша Ђурђевић“ бити настављена – рекла је директорка Мирјана Јоксимовић и додала да ће, поред осам нових учионица, два кабинета и додатног канцеларијског простора за наставнике и административно особље, бити обезбеђена и свечана сала, као и библиотека с галеријом.

Иначе, пројекат којим је дефинисано проширење капацитета урадио је Рударски басен „Колубара“, док је за извођење радова задужен „Грађевинар“. Предвиђено је да послови

буду реализовани у две фазе, од којих прва, која је већ отпочела, обухвата доградњу на јужној страни постојећег објекта, а друга изградњу физкултурне сале са пратећим просторијама.

– Све је осмишљено у складу са прописима који се односе на енергетску ефикасност. У оквиру објекта биће изграђен и простор са засебним улазом у који ће бити смештена предшколска установа. Сви прилази одговарају потребама особа са инвалидитетом, а у приземљу ће за њих бити направљен и посебно прилагођен тоалет који ће бити доступан и школској и предшколској групи деце – рекла је дипл. инж. арх. Ана Вукојевић, одговорни пројектант, која испред „Пројекта“ прати реализацију овог посла.

Она је додала да је друга фаза доградње планирана у складу са идејом да се мештанима експроприсаних села у новом насељу створе што квалитетнији услови за живот. Тако ће, првенствено за потребе школе, али и за друге потенцијалне кориснике, у оквиру постојећих спортских терена бити изграђена модерна физкултурна сала са теренима за кошарку и одбојку, свим пратећим објектима, тј. свлачионицама, просторијама за чување справа и санитарним чвором. Такође, пројекат уређења обухвата и озелењавање простора око школе, изградњу „пољске учионице“, као и игралишта за децу из предшколске установе.

– Већ сада се радујемо што ћемо имати привилегију да радимо у овако лепом окружењу. Надамо се да ће у годинама које долазе ентузијазам наших наставника и добри услови привући велики број нових ученика – каже директорка Јоксимовић.

Р. Лазић

Надају се повећању броја одељења

Нова-стара школа у Црним Међама (пored оних у Степојевцу и Барошевицу) биће трећи основношколски објект изграђен током претходних неколико година на територији општине Лазаревац. У овом моменту, школа има укупно 44 запослених, од којих су 30 наставници и учитељи, а остало административно и помоћно особље. Они се надају да ће проширење просторних капацитета пратити и повећање броја одељења, чиме ће бити осигурана будућност ове установе.

Остварене важне инвестиције

Отварањем око 800 нових радних места смањен број незапослених, углавном женске радне снаге

Пре годину и по дана за председника Градске општине Лазаревац је изабран Бојан Синђелић и у том периоду су започети и завршени бројни послови од значаја за грађане општине која има своје специфичне економске и друштвене интересе, али и дели судбину Београда. Лазаревац такође има велику друштвену одговорност за развој рударства и енергетике Србије, с обзиром да се у њему налази седиште и већи део Рударског басена „Колубара“, најзначајнијег дела „Електропривреде Србије“.

На почетку разговора за лист „ЕПС Енергија Колубара“, челни човек Лазареваца је оценио степен успешности привредног и друштвеног развоја општине у минулој години у којој су били постављени амбициозни циљеви.

— Када се сагледају све објективне и субјективне околности, посебно рад локалне самоуправе, Скупштине општине, надлежних органа и рад месних заједница можемо рећи да је остварен завидни ниво јединства у остваривању заједничких циљева, јер је већина одлука донета у духу коректне и добронамерне сарадње. Захваљујући таквој политици успели смо да већину планираних пројеката приведемо крају. Може се рећи да је 2017. година била година успешних инвестиција, било да се ради о привреди или побољшању друштвеног стандарда социјално најугроженијих грађана.

Да ли сте задовољни односом надлежних институција Београда

према нашој општини и висини буџета који се добија?

— На први поглед у поређењу са неким суседним општинама стиче се утисак да је наш буџет низак, али слика се мења када се саберу средства која добијамо непосредно и посредно. Задовољни смо сарадњом са Београдом и надлежним министарствима Владе Србије и можемо рећи да су, иако за сада немамо све показатеље, огромна средства уложена у развој путне, водовodne и канализационе мреже. Значајни су послови на асфалтирању некатегорисаних путева у Крушевици, Рудовцима, Великим Црљенима и другим насељима, а које изводе ЈКП „Београд пут“ и „Шумадија пут“. Недавно је потписан уговор о завршетку радова на ванболничком породилишту у Лазаревцу у чијем финансирању учествује и Град Београд и Министарство привреде. Влада Србије је издвојила средства за реконструкцију фасаде и столарије Дома здравља „др Ђорђе Ковачевић“, као и столарије за Предшколску установу „Ракила Котаров Вука“. Биће завршена и расвета на Спортском центру „Колубара“. Ови подаци говоре да се на нивоу Владе Србије непрестано води брига о друштвеном стандарду грађана Лазареваца.

Каква је сарадња са РБ „Колубара“ и допринос општине у поступку експропријације и исељавања мештана са подручја на којима је планирана експлоатација угља и градња инфраструктуре?

— Колико год имали искуства у овој области, увек се сусрећемо са новим питањима које треба решавати. Остварен је изванредан однос и сарадња локалне самоуправе и пословодства ЕПС-а, на челу са директором Милорадом Грчићем, са којим смо свакодневно у контакту. Имамо пуно разумевања према људима који се исељавају, јер није лако напустити своје куће и имања и формирати нове домове. Срећом, наши суграђани, од којих

■ Бојан Синђелић

већина ради у РБ „Колубара“, углавном имају разумевање за чињеницу да је експропријација предуслов експлоатације угља од кога зависи енергетска стабилност Србије. Стално ослушкујемо потребе мештана и настојимо да што безболније формирамо нова урбана насеља, међу којима је и насеље Кусадак. Наравно, овај посао зависи од многих објективних фактора и сарадње републичких, градских и локалних институција, па је све то неопходно усагласити и доносити благовремене одлуке.

Шта за Лазаревац значи отварање два нова објекта – наставак рада фабрике „Беко“ и новог тржног центра?

— Најзад, после 14 година од престанка рада, поново ће бивша фабрика конфекције „Беко“ добити нови живот. Турска фабрика „Јунајтед текстил“ која

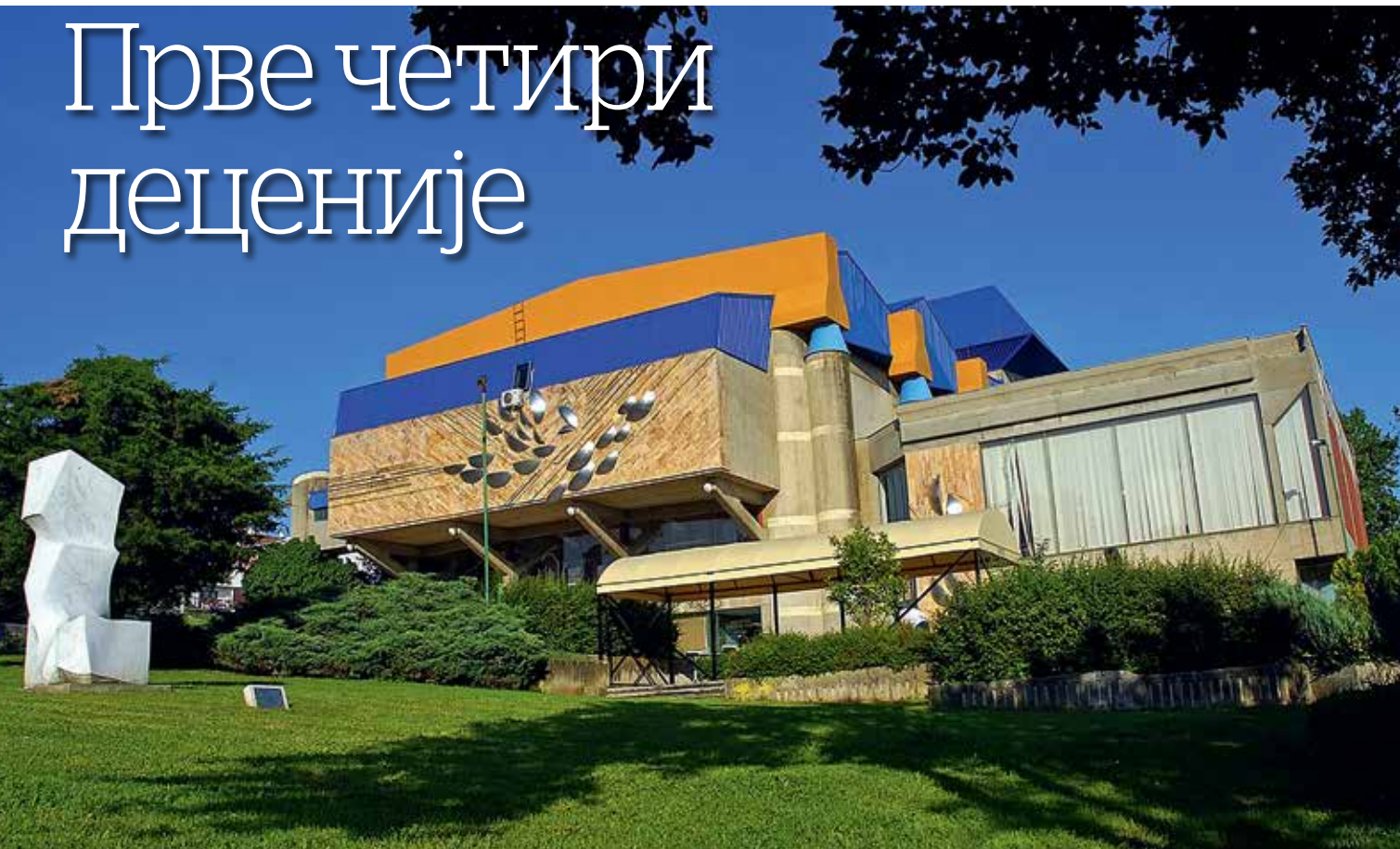
је у саставу компаније „Бирлешик текстил“, отвориће нових 600 радних места, на којима ће углавном бити запослена женска радна снага. Фабрика ће ширити своје капацитете и број радника по фазама достићи ће 1.200 запослених. С друге стране, Лазаревчани су недавно добили и модеран тржни центар, па сматрам да смо ову годину с правом назвали годином инвестиција.

Идуће године се у Србији обележава стогодишњица од завршетка Великог рата, какви су планови Лазареваца?

— У складу са нашим могућностима на одговарајући начин ћемо обележити овај важан јубилеј, јер је то наша традиционална обавеза с обзиром на допринос овог краја ослободилачким ратовима.

Милорад Ђоковић

Прве четири деценије

Од отварања 1977. године кроз биоскопску салу Центра за културу прошло је три милиона посетилаца, приказано је четири хиљаде филмова и одржано безброј концерата, изложби, промоција књига

Последних дана новембра лазаревачка позоришна публика имаће прилику да погледа представу „Савршен крој“, коју ће за њу одиграти чланови ансамбла „Звездара театра“. У питању је већ четврто гостовање на вечерњој сцени од почетка ове позоришне сезоне, којим Центар за културу наставља обележавање јубиларне године испуњено бројним квалитетним програмима.

То је добра је прилика да се, након четири деценије успешног рада присетимо да је прва позоришна представа приказана у тадашњем Дому културе „Спасенија Цана Бабовић“ била Крлежина „У агонији“, у извођењу Београдског драмског позоришта. Овај догађај, који је представљао прекретницу у културном животу малог рударског града, одржан је у новом, велелепном објекту који и данас импресионира својим амбициозним архитектонским решењем, свечано отвореном 19. септембра 1977. године, поводом Дана ослобођења Лазаревца.

У време када је улагање у културу представљало један од најважнијих аспеката развоја новог, модерног друштва и било једна од најпопуларнијих политичких агенди, идеја да у Лазаревцу буде изграђен својеврстан „бастион“ културе, разоноде и забаве, није била необична. Она је реализована захваљујући самодоприносу запослених, највећим делом тадашњег РЕИК-а „Колубара“, док су део средстава прикупиле остале, како се у то време говорило, организације удруженог рада.

У изузетно кратком року, на једној од најлепших локација у центру града, „изникло“ је, за тадашње појмове изузетно модерно соц-реалистичко архитектонско здање, које се простира на површини од скоро три хиљаде квадратних метара. Централно место у објекту заузела је велика сала универзалне намене која са својих 543 седишта и веома квалитетно изграђеном бином, чак и данас спада у групу најуређенијих простора ове врсте у нашој земљи. Добро опремљене гардеробе, балетска сала, просторије за библиотеку и разне друге аматерске делатности, омогућиле су да Лазаревац постане више него достојан домаћин најактуелнијим престоничким представама, филмовима и концертима.

Како сведоче бројни текстови у листу „Колубара“, који је здушно пратио догађања на младој „културној сцени“, тих година у Дому културе посебно су биле популарне свечане академије. Програм су углавном чинили политички реферати и наступи аматерских фолклорних група, али и ученика основних и средњих школа који су изводили дуге рецитале

ратне и револуционарне тематике. Било је то и време разних смотри – стваралаштва младих, рецитатора, песника. Поводом државних празника приказивани су „пригодни“ филмови: „Ужичка република“, „Козара“, „Отписани“...

Ове цртице о томе шта се крајем седамдесетих волело и гледало на великом платну, на позоришној сцени и у Ликовној галерији Центра за културу, данас представљају праву драгоценост. У питању је својеврстан времеплов који сведочи о стању духа тог времена, о великим променама у вредносном систему, као и о бројним не само културним, већ и политичким, економским и социјалним збивањима која су обележила године за нама.

Ипак, већ крајем седме деценије, а посебно почетком осамдесетих, појављују се и нешто модерније тенденције. На пример, већ у мају 1978. организована је прва модна ревија, а годину дана касније велика изложба намештаја чувеног „Словенијалеса“, чије је производе

Неизбрисив траг ентузијаста

Велики траг у стварању историје Центра оставили су културни посленици који су годинама здушно радили на припремању квалитетних садржаја. Међу њима су Милош Живковић, Зораида Марић, Ивана Симуновић, Миливоје Симић, Предраг Пеђа Стеванов, Јагода Недељковић, као и садашња директорка Стела Станишић и многи други ентузијаста о чијем доприносу се данас с поносом говори.

Отварање мале сцене

Јубилеј Центра обележен је низом пригодних програма и свечаним коктелом који је био прилика да се окупе многобројни сарадници и пријатељи ове установе културе. Говорећи о плановима за будућност, Стела Станишић, директорка Центра, истакла је да је тим амбициозан и да је за наредну годину планирано покретање мале сцене. – Увек смо чинили посебне напоре да квалитетно испунимо слободно време младих, афирмишући њихово стваралаштво. Са поносом могу да кажем да је, стављајући им на располагање своје просторне и техничке капацитете, многим од њих Центар био одскочна даска за изванредне каријере које су касније остварили. Тиме је ова установа оправдала своје постојање и остварила своју најважнију мисију – рекла је Станишић.

тада у својим становима имао скоро сваки Лазаревчанин. И позоришни живот током осамдесетих доживљава својеврстан процват. Суграђани су тих година имали прилику да гледају културне представе као што су „Трамвај звани жеља“, „Др“, „Коштана“, „Избирачица“, „Буба у уху“, слушају дела Моцарта и Бетовена у извођењу Београдске филхармоније, на великом платну гледају филмове „Психо“, „Цигани лете у небо“, „Окупацију у 26 слика“. Тих година гостовале су и опере „Травијата“ и „Тоска“ у извођењу Народног позоришта, као и балет „Охридска легенда“, а било је и

концерата тада популарних музичких звезда. У Галерији „Савременици“ одржаване су изложбе познатих ликовних уметника, а прво лазаревачко аматерско позориште изводи представе „Уобразио Бен Акибу“, „Бела кафа“, „Костур са Вида“ и „Атентат“.

■ Спасенија Цана Бабовић полаже камен темељац

„Златно доба“ за све, па и за Центар за културу, прекинуто је нагло почетком деведесетих, распадом Југославије, ратом и санкцијама. Ипак, у таквим околностима,

догодило се нешто сасвим неочекивано. Запослени сведоче да је тих година, упркос општем суноврату, осиромашена биоскопска и позоришна публика похрлила у велику салу тражећи у свету духа и забаве бекство од страховите стварности.

Центар за културу тих године проживљава тешке тренутке, као, уосталом, и све друге културне институције у земљи. Од 1991. године прелази у надлежност Градске скупштине, мењајући своје име Дом културе „Спасенија Цана Бабовић“ у садашње – „Центар за културу Лазаревац“. Тада је одлучено и да ће о финансирању убудуће бринути Секретаријат Града Београда за културу, покривајући плате запослених и део материјалних трошкова, уз повремену помоћ Рударског басена „Колубара“.

И у новим околностима, уз велики ентузијазам културних радника, ова установа изналази начине да опстане, па и да се развија. Бројни програми организовани су у оквиру галерија „Савременици“ и „Симонида“, а у издвојеном објекту отворена је и Модерна галерија са Легатом Лепе Перовић.

Сводећи „рачуна“ након првих четрдесет година рада, запослени кажу да је у овој кући културе приказано око четири хиљаде филмова, одржано безброј концерата, ликовних изложби, промоција књига. Само је кроз биоскопску салу прошло више од три милиона посетилаца, а курioзитет је да је једне године она била на четвртм месту у свету по броју посета у односу на број становника града.

Т. Симић

У НОВИ ЖИВОТ СА ДВЕ АНТЕНЕ

Побогу, Томо, шта ће ти две сателитске антене?

— Аха, а шта ако се једна поквари?! — покушава Томислав Павловић (75) да оправда овај непотребан трошак, невешто прикривајући праве разлоге свог необичног инвестиционог подухвата, а онда, након кратког размишљања, ипак доноси одлуку да отвори душу.

— Нека виду комшије да је мени и баби коначно кренуло у животу — уз осмех, који само на тренутак одaje још један његов статусни симбол — сребрну навлаку на зубу — деда Тома открива своју праву намеру.

Павловићи, Томислав и његова готово непокретна супруга Славица (75), само су једна од 16 породица које су се крајем октобра уселиле у нове станове изграђене у селу Шопић новцем које је прикупила Екуменска добротворна организација из Новог Сада. Ови несрећни људи били су жртве велике поплаве када се у мају, пре три године, излила река Колубара. Тада је њихове трошне бараче, изграђене за привремени смештај сиротиње одмах поред ограде термоелектране у Великим Црљенима, однела вода.

Река им је, поред успомена, узела и оно мало намештаја којим су биле опремљене њихове скромне чатрље. Томислав је једва спасио непокретну супругу тако што ју је каишем од панталона привезао за леђа и онда пливао скоро читав километар, све док их нису пронашли спасиоци.

До основне школе у Великим Црљенима, где су на ђачким клупама преспавали прву ноћ, Павловиће су транспортовали у кашици булдожера. Касније су са осталим бескућницима, којима је поплава однела станове, пребачени у лазаревачку спортску халу, где су на кошаркашком игралишту, спавајући на сунђерима, становали скоро седам месеци.

— Славица је стално лежала, ретко кад је била на ногама. Њена инвалидска колица узела је река. Био сам убеђен да ће д'умре — нерадо се Томислав присећа несреће која их је задесила.

Павловићи никада нису имали сталан посао. Сада живе од 14.000 динара социјалне помоћи и милостиње коју им уделе добри људи. У Вреоцима, где су у једној експрописаној кући провели последње две године, пре него што

су се уселили у нов стан, упознали су Ружу која им је доносила храну и водила бригу о њима.

— Моја драга Ружа! На усељење нам је донела кревет, прави мадрац, са гвозденим федерима. Поклонила

нам је и полицу за телевизор, који је марке грундинг, оригинал „Немац“. Имамо две сателитске антене и даљински. Мени и баби никада није било боље. Баш нас је кренуло — прича Тома док милује руку своје добротворке Руже Стојановић, без чије помоћи можда не би ни дочекали да се усеље у свој нови дом.

— Били су ми прве комшије. Драги људи! Нисам могла да гледам како се муче. Ето на крају су се и они скућили. Бог их је погледао — прича Ружа и истовремено подучава свог бившег комшију како да на најбољи начин искористи све предности даљинског уређаја.

У стан поред Томислава и Славице усељено се њихов син Љубиша са супругом и четворо деце, који су прошли сличну голготу као њихови родитељи. Сад су Павловићи поново на окупу.

— Све се погодило. Опет смо заједно. Ту су нам и унуци. Никада нисмо имали бољу кућу. Ово ти дође као неки сан. Сад може и да се мре! — некако успут каже Томислав, истовремено веома усредсређен на проналажење правог ТВ канала.

Социјални станови

Крајем прошлог месеца 16 породица, чије су бараче привременог смештаја у Великим Црљенима биле унутрене у поплави пре три године, уселиле су се у нове станове. Посредством Екуменске хуманитарне организације из Новог Сада станови у селу Шопић изграђени су уз помоћ донација швајцарске фондације „Swiss Solidarity“ и швајцарске организације „HEKS-EPER“. Град Београд је донирао земљиште, а општина Лазаревац обезбедила инфраструктурно опремање парцеле. У зависности од броја чланова породицама су додељени на коришћење станови површине од 23, 36 и 49 квадрата, за које се неће плаћати закуп. Изградња станова трајала је шест месеци, а коштала је 49,4 милиона динара.

Д.Ђорђевић

Важно је да деца у периоду када је сензибилност највише изражена усвоје што шири спектар моторичких знања и вештина, која касније могу да примене у конкретном спорту који буду одабрали

Мање видео-игрица, више спорта

■ Полазници школице „Соко“ на једном од излета у природи

Размишљајући о чињеници да се у периоду од четврте до десете године највише може утицати на правилан раст и развој детета, Бранимир Милошевић, дипломирани професор физичког васпитања и спорта, дошао је на идеју да у Лазаревцу отвори Школицу спорта „Соко“.

– У нашем граду не постоји ниједан програм који по садржају парира ономе што „Соко“ нуди. Сматрам да би у узрасту о коме говоримо било погрешно усмеравање детета у једну спортску „грану“, јер то доводи до уског и непотпуног развоја. За децу је много важније да у периоду када је њихова сензибилност највише изражена усвоје што шири спектар моторичких знања и вештина,

како би та знања касније могла да примене у спорту који буду одабрали. Деца са којом се на тај начин ради касније својим способностима далеко превазилазе вршњаке – каже наш саговорник.

Школица је почела са радом пре нешто више од месец дана и већ има око тридесеторо уписане деце. Предвиђена су три тренинга недељно, од којих се један, уколико временски услови дозволе, изводи у природи.

Полазници су до сада посетили зоолошки врт „Оаза“ у Стубици, где су деца имала прилику да се упознају са животињама, а дружили су се и на језеру Очага. За сада цела екипа ради заједно, али је у плану да ускоро буде подељена у млађу и старију групу.

Поменуте активности у природи оно су што ову школицу издваја од осталих групних спортских активности које се за децу организују у граду. Бранимир истиче да је суботњи тренинг

посебно важан, јер се деца друже, пешаче, тренирају на отвореном и, што је најважније, кроз разговор им се боравак у природи отвара као могућност у односу на компјутер и видео игрице.

– Малишани су веома заинтересовани и имамо утисак да им се све активности допадају, мада се за сада чини да су им од статичних вежби занимљивији тренинзи који су конципирани кроз елементе игре. Циљ нам је да се кроз забаву обогаћу основне различитих спортова – корективне гимнастике, атлетике, пливања, фудбала, одбојке, кошарке – деца уче правилном држању, трчању, ходању и природним облицима кретања. Можда је најбољи опис ако кажем да наши тренинзи изгледају као продужени час физичког васпитања – каже Бранимир.

План школице спорта је да ускоро набаве справе за гимнастику, као и да организују летње мале „олимпијске игре“, на којима ће према очекивањима саговорника, учествовати велики број малишана.

М. Мијаљевић

■ Лазаревчани успешни на међународном турниру на Кипру

Четири медаље за боксере

Чланови Боксерског клуба „Грејтест“ из Лазаревца на Међународном турниру „Lemasia Vox Cup“, одржаном крајем октобра на Кипру, освојили су четири медаље, једну златну, две сребрне и једну бронзану.

Прво место и пехар за најбољег боксера у супертешкој категорији освојио је сениор Александар Ђурић, који је овај сјајан резултат забележио упркос пеху пред сам полазак на такмичење. Сребром су се окитили – у конкуренцији младих боксера (до 18 година) Никола Ђука и сениор Никола Ристић,

коме је злато измакло у финалу проглашеном за најбољи меч на турниру. Бронзаним одличјем окитио се Денис Милетић, и то у јуниорској конкуренцији до 66 килограма.

– Оставили смо веома добар утисак и добили позив за учешће и следеће године. Ово је за наше боксере било велико искуство, посебно за јуниоре којима ће постигнути резултати бити „ветар у леђа“ пред будуће важне мечеве – рекао је Немања Столић, тренер и боксер, додајући да је у питању турнир А категорије, који се одржава већ 17 година, а на коме су овога пута, поред домаћина,

учествовали клубови из Египта, Ирске, Енглеске, Израела и Грчке.

Иначе, боксерски клуб „Грејтест“ у септембру је прославио свој први рођендан. У питању је трећи боксерски, а десети клуб борилачких вештина у Лазаревцу. У првој години клуб је учествовао на 15 такмичења и „одбиковано“ је 50 званичних мечева.

– Надам се да ћемо у фебруару или марту направити међународни турнир овде у Лазаревцу и узвратити Кипранима и осталим екипама које су нас у претходном периоду угостиле у својим градовима – каже Столић.

Т. К.

Отворен затворени базен

За све рекреативце, запослене у Огранку „Колубара“, полазнике школе пливања и све спортисте, крајем октобра отворена је сезона на затвореном базену Спортско-рекреативног центра „Колубара“.

Температура воде и самог простора око базена је близу 28 степени Целзијуса, а према потреби СРЦ ће укључивати и своје индивидуално грејање. Сауна и парно купатило очекују све који пожелу да се релаксирате у овом спортском објекту.

Т. К.

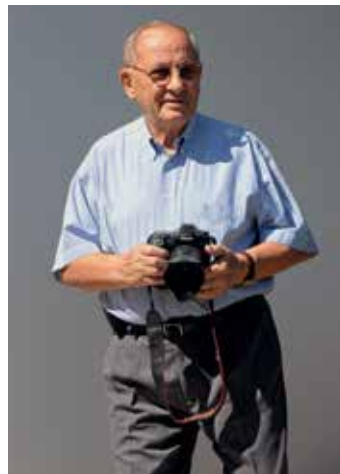
Хемингвеј наше прошлости

Драгиша Меденица и у деветој деценији осећа откуцаје свога дела коме је посветио живот

Када у рукама држите старе црно-беле фотографије са мотивима силуета људи у различитим животним тренуцима, када гледате испосничка лица и жуљевите руке колубарских рудара и белог коња који вуче вагонет са угљем у јами „Јунковац“, тешко да ћете погодити име аутора. Само ретки професионалци са истанчаним осећајем за естетику препознаће рукопис Драгише Меденице, мајстора фотографије, легенде која је оставила дубок траг у новинској и уметничкој фотографији Србије. Не без поноса ће рећи да је своја чула највише брусио пратећи динамичан развој РЕИК „Колубара“, сликајући отварање првих површинских копова, монтажу моћних рударских

машина, посматрајући рударе изблиза кроз објектив, желећи да допре до њихових мисли и осећања. Као професор који студенте инспирише послом који воли, витални стваралац у свом лепо уређеном дворишту, коначу кнеза Бобовца у Ваљево, прича о свом животопису сатканом од одсјаја црно-беле прошлости.

— Радио сам истовремено са фотоапаратом и филмском камером, јер сам био сниматељ у дописништву ТВ Београд са подручја Подрињско-колубарског региона, али и сарадник више недељника и дневних новина, заједно са дописником Јованом Стојићем, новинаром из Ваљева. Шездесетих година Колубарски угљени басен је био у снажној експанзији и сваки догађај је морао бити медијски покривен и тај сам посао са страшћу обављао — истиче наш саговорник који је као рибар у Хемингвејевом делу „Старац и море“ настојао уловити ретку велику рибу, да би доказао да је најбољи. У раним радовима никада се није одвајао од фотоапарата „Ролефлекс“ и камере „Болекс“, са три објектива без тона

и светломера, а ипак је правио ремек-дела. Касније је набавио савремену опрему, али је и даље у њему остала дечачка занесеност да на креативан начин овековечи тренутке радости и туге у времену које пролази. Сећајући се дана дружења са рударима са сетом говори да је успешно сарађивао са Ратком Танасковићем, уредником листа „Колубара“. Из тог периода је настала галерија фотоса без које се не може замислити ниједна монографија и прича о колубарским рудницима. Био је аутор првих разгледница Лазареваца који је до 1971. године био у саставу среза Ваљево. Створио је врхунске уметничке фотографије које су

добиле највише оцено и око 120 награда на домаћим и међународним изложбама. Где год је по свету ходио његов таленат је био јединствен и препознатљив. Тако је исписао причу „Кроз амерички Запад“, а његова фотографија „Шумадијски чај“ уврштена је у поставку једног од највећих музеја фотографије на свету, у Серданиоли код Барселоне. У ризници уметника племенитог кова посебно место заузимају монографије „Ваљево, град и околина“ и „Десанка Максимовић у завичају“. Пре три деценије у Лазаревцу је одржана његова самостална изложба новинске и уметничке фотографије. Жеља му је да још једном пред рударима и нашом публиком оживи заборављени свет далеке прошлости.

М. Ћоковић

О аутору

Драгиша Меденица је рођен 1932. године у Колашину, а фотографијом је почео да се бави као четрнаестогодишњак. Са породицом долази у Ваљево 1961. године, запошљава се у листу „Напред“, постаје дописник ТВ Београд, годинама сарађује са више дневних и недељних новина. Носилац је звања мајстор фотографског заната и мајстор уметничке фотографије. Добитник је многих признања, међу којима су Орден рада са сребрним венцем и Награда града Ваљева за уметност.

/// Фото: М. Цвијетић

CIP – Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
 [Електропривреда Србије Енергија Колубара] **ЕПС Енергија Колубара** / главни и одговорни уредник Ана Павловић. -
 2017. бр. 1 (нов.) - . - Лазаревац : Електропривреда Србије, 2017- (Београд : Службени гласник). - 25 cm
 Месечно. - Је наставак: Колубара (Лазаревац) = ISSN 1451-2890
 ISSN 2560-5143 = ЕПС Енергија Колубара
 COBISS.SR-ID 250299404

